

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Силви Василев Чернев – преподавател по гражданско процесуално право в ПУ „Паисий Хилендарски” и БСУ

ОТНОСНО: Материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление: 3.6. Право (гражданско процесуално право). Конкурсът за „доцент”, обявен в Държавен вестник, бр. 33 от 17.04.2018 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" за нуждите на катедра Гражданскоправни науки към Юридическия факултет.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Представям следното становище по кандидатурата на гл. ас. д-р Георги Веселинов Ганчев за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“:

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

1.1. Общо представяне на получените материали

Със заповед № Р33-2607 от 14.06. 2018 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски" (ПУ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност «доцент» в ПУ по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление: 3.6. Право (гражданско процесуално право), обявен за нуждите на катедра Гражданскоправни науки към Юридическия факултет.

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат:

Гл. ас. д-р Георги Веселинов Ганчев, преподавател по гражданско процесуално право в ПУ „Паисий Хилендарски”.

Представеният от гл. ас. д-р Георги Веселинов Ганчев комплект материали е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включва следните документи:

1.1.1. Документи от общ характер (диплом за придобита научна степен „доктор”, различни, изискуеми от закона справки за учебно-преподавателска дейност, и т. н.

1.1.2. Научни трудове: Искова защита на индивидуалния интерес на потребителите, Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2018 г. и два броя статии (публикувани в периода след защита докторската му дисертация). Като цяло трудовете на кандидата обхващат две монографии и тринадесет студии и статии.

Всички представени научни трудове, които са издадени след защитата на докторската дисертация на кандидата, се приемат рецензиране и се отчитат при крайната оценка.

2. Кратки биографични данни за кандидата:

2.1. Георги Веселинов Ганчев е завършил СУ ”Св. Климент Охридски”, специалност „право” през 1996 г.; преминал е програма „Обучение за професионалисти от сферата на правосъдието” в САЩ, финансирана от the America for Bulgaria Foundation (ABF); прекарал е изследователски престой в University of Sankt Gallen, Switzerland (Защита на потребителя), получил е степен M.B.L. – HSG (Executive Master of European and International Business Law – University of Sankt Gallen, Switzerland); прекарал е и изследователски престой в Paris-Lodron University of Salzburg (Institute for Civil Procedure Law), Austria и др.;

2.2. Работи като независим експерт оценител DG Justice&Consumers (ЕК – Брюксел), арбитър е към the European Court of Arbitration - Austrian Chapter;

2.3. Работи като правен консултант и адвокат по граждански и търговски дела (2008 г.).

2.4. От 1996 г. е преподавател по гражданско процесуално право в ПУ „Паисий Хилендарски”, а през 2001 г. е бил асистент по граждански процес в НБУ.

2.5. Кандидатът е майстор на спорта по шахмат с международни постижения.

2.6. Владее отлично английски език и до необходима за научната му работа степен немски и руски езици.

2.9. В качеството ми на водещ преподавател по специалността гражданско-процесуално право в ПУ „Паисий Хилендарски“ имам дългогодишни впечатления от работата на кандидата като преподавател по същата дисциплина, които са отлични както в професионално отношение, така и като личност.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

3.1. Кандидатът е дългогодишен преподавател по гражданскоправни науки в Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ (от 1996 г. до настоящия момент). Провел е значителен брой семинарни занятия и лекции по гражданско-процесуално право. Впечатленията от него като преподавател и екзаминатор в качеството ми на водещ преподавател по същата дисциплина са отлични. Във висока степен притежава умения за работа в колектив и удачни подходи към студентите.

3.2. С оглед целта и обема на това становище ще се съсредоточа преди всичко върху оценката на представения хабилитационен труд – монографията „Искова защита на индивидуалния интерес на потребителите“, Университетско издателство «Паисий Хилендарски», 2018 г.

3.2.1. Обща характеристика на труда

3.2.1.1. Представеният за конкурса научен труд представлява монографна разработка на проблематика, която, особено в последно време, предизвиква значителен обществен интерес и притежава висока теоретична и практическа значимост. Много от разглежданите въпроси са дискуссионни, а освен това в никакъв случай не би могло да се каже, че съществуващата правна уредба се

отличава с високо качество. Всичко казано придава актуалност и полезност на разработката.

3.2.1.2. Разработката е в обем на 232 страници, разпределени в предговор и три глави.

3.2.1.2.1. Първата част на първата глава е посветена на проблематиката на т. нар. „потребителска политика“ в рамките на Европейския съюз; на общ преглед (включително исторически) на националната правна уредба за защита на потребителя.

Втората част на тази глава е посветена на изясняване на съдържанието на понятията „потребител“ и „потребителски договор“.

3.2.1.2.2. Втората глава е посветена на състоянието на националната правна уредба на гражданскоправните способи за решаване на потребителски спорове и свързаните с тази уредба проблеми.

Последователно са разгледани извънсъдебните способи за разрешаване на потребителски спорове (в т. ч. разрешаването пред органите по ЗЗП, помирителните комисии към КЗК; състоянието на уредбата на арбитража – точно изключването от сферата на допустимост на арбитража на потребителските спорове, и най-сетне – разрешаването на потребителски спорове чрез медиация).

Вторият раздел на тази глава е посветен на съдебните способи за защита на потребителите, като основен акцент е поставен върху защитата на колективния интерес посредством т. нар. „колективни иски“.

3.2.1.2.3. Докато първата и втората глава имат за цел да представят цялостния контекст на проблематиката на правната (по-специално – процесуалната) защита на потребителите, Третата глава е посветена на сърцевината на темата, а именно: исковата защита на индивидуалния интерес на потребителите.

Разгледани са множество въпроси, свързани с този тип защита като: съдопроизводственият ред, по който тя може да бъде осъществявана; специфичният предмет на потребителските спорове; въпроси, свързани с подсъдността по потребителски спорове, с цената на иска и т. н. Специално внимание е посветено на процеса по доказване по такъв род спорове; на съдебното решение и неговите

последници. Разгледани са и въпросите на съвместна процесуална защита на индивидуалния интерес на потребителите (възможностите за субективно съединяване на искове) за разлика от предявяването на колективен иск.

В края на главата са дадени предложения *de lege ferenda*.

3.2.1.2.4. Работата завършва с кратко заключение. Към нея са приложени библиография, описание на използваната съдебна практика. Съдържа се и списък на цитираните нормативни актове.

3.2.2. Положителни качества

3.2.2.1. Наред с вече посочената значимост на темата преди всичко трябва да се спомене детайлното и задълбочено познаване от страна на автора на използваната литература (както национална, така и чуждестранна): цитирани са 29 произведения на български език и 18 произведения на няколко чужди езика.

3.2.2.2. Казаното се отнася и за обилната съдебна практика, като следва да се отбележи, че широко е използвана и практика на Съда на Европейския съюз.

3.2.2.3. За изследване на проблематиката и обосноваване на изводите си авторът е използвал и редица нормативни актове, които не са пряко посветени на потребителската проблематика, но са от значение за разбирането и осмислянето ѝ.

3.2.2.4. Изложението разкрива задълбочено познаване не само на сложната проблематика на гражданското съдопроизводство (особено проблематиката на колективните искове и субективното съединяване на искове), но и на спецификата на останалите процедурни способности за разрешаване на правни спорове: арбитраж, медиация, а така също и на специфичните способности, уредени от потребителското право.

3.2.2.5. Целият труд говори за висока обща и езикова грамотност на автора и за системно и дълбоко познаване на материята не само на гражданско процесуалното право, но и на правната теория, гражданското материално право, значителни аспекти от административното право и процес и т.н.

3.2.2.6. Като приноси моменти с особена значимост бих открил следните:

- Опит за очертаване на понятието „потребител“ в общия контекст на българското законодателство (стр. 32 и сл.). Българският законодател не би създал многобройните проблеми и неясноти, ако при изработването на ЗИД на ГПК (ДВ,

бр. 8/2017 г.) беше държал сметка за съдържанието на понятието „потребител“, употребено в различните нормативни актове.

- приносен характер има и обхватният анализ на специфичните средства за процесуална защита по ЗЗП (АРС), КЗП и др. (стр. 47-57). Изясняването на същността на дейността на подобни органи има значително теоретично значение поради съществуващата конституционна забрана за правораздаване посредством т. нар. „особени юрисдикции“.

- сериозен приносен момент има изложението относно текущата уредба на арбитражуемостта по потребителски дела и особено разсъжденията относно разширяването на приложното поле на арбитража по потребителски спорове. Макар и не напълно приемливи по отношение на всички детайли¹, тези разсъждения могат да послужат като основа за бъдеща (този път може би по-сериозна дискусия) относно плюсовете и минусите от използването на арбитражния способ по потребителски спорове.

- Приносно значение има предложението за хармонизиране на правилата за възможна арбитражна процедура в рамките на ЕС (стр. 79).

- приносен момент работата има и по отношение на предложението за разграничение на „активен“ и „пасивен“ потребител за процесуални цели (стр. 78).

- приносен характер има и становището относно включване на сключените споразумения в процедурите пред Общите и Секторните помирителни комисии по ЗЗП сред документите по чл. 417 ГПК, въз основа на които може да се издаде заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист.²

- редица приноси моменти се съдържат в идеите на автора относно характеристиките на гражданскопроцесуалния ред за разглеждане на потребителски спорове (в. т. ч. относно съдопроизводствения ред, който следва да се използва; относно държавните такси; относно особености, свързани с доказателствата и доказателствените средства по потребителски дела (стр. 166 и

¹ Не напълно приемлива е идеята за разширен служебен контрол над евентуалния арбитражен процес по потребителски спорове (стр. 77).

² Това становище има положително значение при положение, че процедурата по чл. 418 във връзка с чл. 417 ГПК бъде изобщо запазена.

сл.), включително относно използването на съвременни комуникационни средства и редица други.

- интерес представлява анализът на възможностите за съвместна процесуална защита на индивидуален интерес (при условията на субективно съединяване на искове – стр. 188 и сл.).

3.2.2.7. Всеобхватният и задълбочен анализ са довели до формулирането на редица предложения *de lege ferenda* (стр. 208 и сл.). Всички те заслужават внимателно обсъждане и повдигат редица въпроси, удачното разрешаване на които би довело до значително усъвършенстване на редица аспекти на съществуващата правна уредба.

3.2.2.8. Тъй като съм бил в журито по защита на докторската дисертация на кандидата, следва да отбележа, че настоящият труд бележи значителна крачка напред по отношение на задълбоченост на научното изследване и всеостранност на анализа на поставените проблеми.

3.2.3. Констатирани слабости:

3.2.3.1. Работата би спечелила при малко по-различен подход към структурирането на изложението: първите две глави имат подготвителен и обяснителен характер, а същността на темата е разгледана в третата глава. Може би първите две следваше да се обединят, а третата глава да се подраздели на две или три. С оглед на обстоятелството, че трудът е публикуван, тази бележка е без практическо значение.

3.2.3.2. Представените трудове извън хабилитационния са малко на брой, но при това следва да се държи сметка за относително краткия период³ от време между защитата на докторската дисертация и участието в настоящия конкурс.

3.2.3.3. Естествено, имам несъгласия с някои от лансираните идеи, а така също и конкретни бележки (които ще предам лично на автора), но същите по никакъв начин не могат да повлияят върху цялостната положителна оценка на труда.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

³ Който обаче е в съответствие с изискванията на правната уредба

Представените за конкурса научни трудове на Георги Веселинов Ганчев напълно отговарят на изискванията на закона. В тях се съдържа пространен и задълбочен анализ на проблематиката на значим от теоретична и практическа гледна точка проблем. При работата е използвана обширна литература на български и чужди езици, обхваната е обширна съдебна практика на българските съдилища и на Съда на ЕС. Кандидатът демонстрира забележителни по дълбочина и обем познания и възможности за анализ. Разработките имат и сериозно практическо значение.

Освен научните и преподавателски качества на Георги Веселинов Ганчев следва да бъде споменато и успешното му участие в многобройни научни и практически форуми, включително в чужбина.

Предвид гореизложеното, ПРЕДЛАГАМ на УВАЖАЕМОТО Научно жури да предложи на компетентния орган да вземе решение за заемането от гл. ас. д-р Георги Веселинов Ганчев на академичната длъжност «доцент» в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление: 3.6. Право (гражданско процесуално право).

25.07.2018 г.

Изготвил становището:

проф. д-р Силви Чернев